

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ VILNIUJE PROGRAMA

Vieta: Markučių parkas (Vilnius).

Rekomenduojamas laikas: rugsėjis, spalvis.

Atstumas: ~2 km

Trukmė: 1-2 val.

Temos: pavienių bičių gyvenimas; galus formuojantys nariuotakojai; vandens paukščiai miestų tvenkiniuose.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, žiūronai, nešiojamas mikroskopas.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda prie Markučių dvaro muziejaus.
- Peržvelgiami prie Markučių dvaro esantys informaciniai stendai apie parko gamtą. Susipažinama su stenduose aprašyta programėlės *iNaturalist*, skirtos fiksuoti gamtinius stebėjimus, instrukcija.
- Aplankomas parke įrengtas „vabzdžių viešbutis“, skirtas privilioti pavieniui gyvenančias bites ir vapsvas. Dalyviai susipažįsta su pavienių bičių biologija ir apdulkintojų svarba ekosistemoje.

- Sustojama prie trūnijančio kelmo, kuriame gausų kolembolų, kitų smulkių trūnijančioje medienoje besiveisiančių organizmų. Surasti vabzdžiai ir grybai stebimi nešiojama mikroskopu.
- Parko takeliu leidžiamasi žemyn tvenkinio link. Pakeliui tyrinėjami seniausi parko medžiai, ant jų augančios samanos, kerpės, grybai, stebimi vandens paukščiams iškelti inkilai. Dalyviai bando įsivaizduoti, kaip dar nemokantys skraidyti paukščių jaunikliai nusileidžia ant žemės iš 10 metrų aukštyje pakabinto inkilo.
- Keliaujama Markučių tvenkinio pakrante, tyrinėjami vandenyje plaukiojantys paukščiai. Tvenkinyje dažnai stebimos klykuolės, didieji dančiasnapiai, didžiosios antys ir laukiai.
- Tvenkinio pakrante dalyviai apeina ratą. Stebimi vandens augalai – lūgnės, švendrai, nedrės ir kt. Taip pat iš arčiau tyrinėjami gluosnio lapai, ieškoma vabzdžių ir kitų nariuotakojų sukeltų gumbų – galų. Ant gluosnių dažnai veisiasi ir sukelia įdomios išvaizdos galus *Euura* genties pjūkleliai ir dvisparniai *Rabdophaga rosaria*.
- Grįžtama prie Markučių dvaro muziejaus. Žygis baigiasi. prie informacinių parko stendų. Renginio pabaiga.

Pagal šią programą 2022 metų spalio 2 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 70 organizmų rūšių. Didelė dalis dėmesį patraukusių organizmų buvo grybai – žvynuotoji skujagalvė, kislioji kelmiukė bei į Lietuvos raudonąją knygą įrašyta ažuolinė kepena.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/markuciu-parkas-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Markučių parke ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

